

ภาษาผู้หญิงและสิ่งประหลาด: พินิจความเหลื่อมล้ำทางเพศในบทละครเรื่อง วินัส ของ ซูซาน ลอรี พาร์คส์

อุษา พัดเกตุ¹

(Received: April 17, 2019; Revised: July 4, 2019; Accepted: July 11, 2019)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้นำเสนอผลวิเคราะห์การใช้ภาษาผู้หญิงของตัวละครเอกหญิงจากบทละครเรื่อง *วินัส* ที่ประพันธ์โดย ซูซาน ลอรี พาร์คส์ ตามกรอบข้อสังเกตลักษณะภาษาผู้หญิง 9 ประการ ของ โรบิน ทอลมาร์ค เลคอฟ ผลการศึกษาพบว่า ภาษาผู้หญิงในบทละครเรื่อง *วินัส* สะท้อนลักษณะการใช้ภาษาผู้หญิงในสังคม 7 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำศัพท์เฉพาะเจาะจงระบุชี้ชัด การใช้นามเสียงสูง การใช้คำและโครงสร้างภาษาเพื่อออกตัวด้วยจุดประสงค์ต่างๆ การใช้ภาษาถูกต้องตามแบบฉบับไวยากรณ์ การใช้ภาษาสุภาพอย่างยิ่ง การเล่ามุขแป้ก และการใช้ภาษาสื่ออารมณ์แบบที่ผู้ชายมองว่าเป็นการแสดงออกเกินจริง ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ภาษาและการผลิตซ้ำภาษาที่สะท้อนและตอกย้ำความไม่เสมอภาคทางอำนาจของบุคคลต่างเพศ และ/หรือ ต่างสถานะในสังคม รวมถึงกลุ่มบุคคลที่ถูกมองว่าเป็น “คนประหลาด” นอกกระแสหลัก

คำสำคัญ: วินัส ซูซาน ลอรี พาร์คส์ โรบิน เลคอฟ ภาษาผู้หญิง ความเหลื่อมล้ำทางเพศ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Email: usapadgate@gmail.com

Women's Language and a Freak: A Display of Gender Disparity in Suzan-Lori Parks' *Venus*

Usa Padgate¹

Abstract

This research article presents the results of the analysis of women's language in Suzan-Lori Parks's play *Venus* based on Robin Tolmach Lakoff's summary of 9 characteristics of language use typical of, yet in no way exclusive to, female language users. The analysis reveals 7 characteristics perceived in the use of language by the play's female protagonist, namely a large stock of words related to specific interests, the question intonation in declaratives, the use of hedges, hypercorrect grammar, superpolite forms, the inability to tell funny jokes, and strengthened utterances. The women's language displayed in *Venus* reflects how language is produced and reproduced to stress the inherent inequality of power between man and woman as well as the social disparity experienced by those in marginalized social groups.

Keywords: Venus, Suzan-Lori Parks, Robin Lakoff, Women's language, Gender disparity

¹ Asst. Prof., Department of English, Faculty of Humanities, Naresuan University.
Email: usapadgate@gmail.com

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2516 นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกัน ชื่อ โรบิน ทอลมาร์ค เลคอฟ (Robin Tolmach Lakoff) ได้ตีพิมพ์บทความเรื่อง “ภาษาและที่ทางของผู้หญิง” (Language and Woman’s Place) ในวารสาร *ภาษาในสังคม (Language in Society)* (Lakoff, 1973) ซึ่งได้กลายมาเป็นประเด็นร้อนของการอภิปรายอย่างแพร่หลาย และเป็นที่มาของหนังสือชื่อเดียวกันที่ตีพิมพ์ในอีกสองปีถัดมา (Lakoff, 1975) เพื่อนำเสนอข้อสังเกตการใช้ภาษาของมนุษย์จากการวิเคราะห์บริบทของผู้ใช้ภาษา ซึ่งแตกต่างไปจากการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์แบบเดิมของนักทฤษฎีภาษาศาสตร์ เช่น โนม ชอมสกี (Noam Chomsky) ผู้ทรงอิทธิพลอยู่ในขณะนั้นที่ศึกษาภาษาโดยอ้างอิงบริบทโครงสร้างภายในของตัวภาษา เลคอฟนำเสนอภาษาผู้หญิงในสามประเด็นหลัก คือ 1. ภาษาที่ผู้หญิงใช้ไม่สามารถทำให้ผู้หญิงถ่ายทอดสิ่งที่ตนต้องการสื่อสารได้อย่างหนักแน่น 2. ภาษาที่ผู้หญิงใช้เป็นภาระกระตุ้นให้ผู้หญิงพูดเกี่ยวกับหัวข้อเล็กๆ น้อยๆ ไม่มีความสำคัญ 3. ภาษาที่ผู้หญิงใช้ทำให้ผู้หญิงใช้ภาษาที่แสดงถึงความไม่มั่นใจในตนเอง ผู้หญิงตกอยู่ในภาวะหนีเสือปะจระเข้ เพราะหากไม่ใช้ภาษาแบบผู้หญิง (และหันไปใช้ภาษาของผู้ชายแทน) เธอก็จะถูกตำหนิว่าใช้ภาษาผิดเพศ ไม่สมฐานะกุลสตรี แต่หากใช้ภาษาผู้หญิงตามแบบที่สังคมคาดหวังแล้ว ระบบสังคมก็จะใช้พฤติกรรมการใช้ภาษาผู้หญิงนั้นเป็นหลักฐานในการตอกย้ำความอ่อนแอเพื่อปฏิเสธอำนาจในตัวเธอ (Bucholtz, 2004, pp. 39-118)

เนื่องจากเลคอฟยกตัวอย่างการวิเคราะห์เชิงประจักษ์จากภาษาของผู้หญิงอเมริกันชนชั้นกลางผิวขาว แนวความคิดที่นำเสนอในหนังสือเล่มนี้จึงได้รับการตอบรับทั้งในเชิงบวกจากกลุ่มเรียกร้องสิทธิสตรี และในเชิงลบจากนักภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้างและนักวิชาการที่มองว่างานเขียนของเลคอฟมีอคติและไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะสรุปผลการใช้ภาษาผู้หญิงในภาพรวม อย่างไรก็ตาม แนวคิดของเลคอฟได้จุดประกายการศึกษาภาษาศาสตร์แนวใหม่ที่เชื่อมโยงได้กับแนวคิดหลังนวยิม (Postmodernism) ในยุคถัดมาและได้กลายมาเป็นตัวบทหลักในการศึกษาด้านเพศสภาพและใช้ในการอ้างอิงการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางเพศและทางสังคมผ่านการวิเคราะห์การใช้ภาษาของศาสตร์ต่างๆ ที่พัฒนาขึ้นหลังจากที่งานเขียนนี้ได้ตีพิมพ์ออกมา เช่น เพศสภาพศึกษา (Gender Studies) สตรีศึกษา (Women’s Studies) สตรีนิยม (Feminism) เพศวิภาษ (Queer Theory) เป็นต้น (McConnell-Ginet, 1978;

Lakoff & Scherr, 1984; Tannen, 1986; Cameron, McAlinden & O’Leary, 1988; Eckert, 1990; McElhinny, 1993; Holmes, 1982, 1995; Kiesling, 2001; Livia, 2001; Morgan, 2002; Hall, 2003; Herring, 2003; Gaudio, 2004; Leap, 2004; Queen, 2004)

ในหนังสือ *ภาษาและที่ทางของผู้หญิง* เลคอฟนำเสนอข้อสังเกตและลักษณะการใช้ภาษาของผู้หญิง (อเมริกันชั้นกลางผิวขาว) ซึ่งนักวิชาการภาษาได้ใช้เป็นกรอบการศึกษาและวิเคราะห์การใช้ภาษาของทั้งผู้หญิง ผู้ชาย และเพศที่สาม การศึกษาเหล่านี้ไม่ว่าจะแสดงผลที่สอดคล้องกับข้อสังเกตของเลคอฟหรือแตกต่างออกไปก็ตาม ต่างก็ได้ชี้ให้เห็นถึงศักยภาพมากกว่าข้อจำกัดของกรอบการวิเคราะห์ที่ให้นักภาษาศาสตร์ทั่วโลกสามารถเข้าถึงและอธิบายปฏิบัติการของภาษาได้ชัดเจนมากขึ้น

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์ที่แตกต่างออกไปจากการวิเคราะห์ภาษาในงานวิจัยชิ้นอื่นๆ ตามข้อสังเกตที่เลคอฟนำเสนอ โดยงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาการวิเคราะห์ภาษาผู้หญิงในงานวรรณกรรม เพื่อหาคำตอบว่างานวรรณกรรมที่เป็นที่ยอมรับจากนักวรรณคดีและนักวิจารณ์วรรณคดี ได้สะท้อนการใช้ภาษาผู้หญิงอย่างไรบ้าง และสอดคล้องหรือแตกต่างจากข้อสังเกตของเลคอฟและผลการศึกษาจากการเก็บข้อมูลภาคสนามของงานวิจัยที่ผ่านมาอย่างไร โดยงานวรรณกรรมที่ผู้วิจัยได้เลือกใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิสำหรับการศึกษาในครั้งนี้คือ บทละครเรื่อง *วินส* (Parks, 2017) ที่มีตัวละครเอกเป็นผู้หญิงผิวสี และประพันธ์โดยนักประพันธ์บทละครหญิงชาวอเมริกันผิวสี เจ้าของรางวัลพูลิตเซอร์ ชื่อ ซูซาน ลอรี พาร์คส์ จัดการแสดงครั้งแรกในปี พ.ศ. 2539 และตีพิมพ์บทละครเป็นรูปเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ. 2540

ในบทนำของหนังสือ *ภาษาและที่ทางของผู้หญิง* เลคอฟกล่าวถึงบทบาทของภาษาในการสะท้อนสังคมว่า เราสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับการมองเห็นตนเองของผู้หญิงและข้อสันนิษฐานของสังคมเกี่ยวกับธรรมชาติและบทบาทของผู้หญิงจากการใช้ภาษาในวัฒนธรรมของเรา (Bucholtz, 2004, p. 37) จึงสามารถกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การศึกษาภาษาผู้หญิงในงานวรรณกรรมครั้งนี้ต้องการพิสูจน์ว่าวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องนั้นทำหน้าที่ “สะท้อนสังคม” เช่นเดียวกับการใช้ภาษาของมนุษย์ ดังที่เลคอฟได้นำเสนอไว้หรือไม่

บททบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ภาษาและที่ทางของผู้หญิง

ในบทความ (Lakoff, 1973) และหนังสือ (Lakoff, 1975) ที่มีชื่อเดียวกันคือ *ภาษาและที่ทางของผู้หญิง* โรบิน เลคอฟ ได้ตั้งคำถามสำคัญเกี่ยวกับลักษณะการใช้ภาษาของผู้หญิง ซึ่งได้กลายมาเป็นพื้นฐานของการศึกษาด้านเพศสภาพ (Gender Studies) และจุดประกายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและผู้ใช้ภาษาในแวดวงวิชาการทั่วโลก คำถามเหล่านี้ เช่น อะไรคือแนวปฏิบัติทางภาษาศาสตร์และคตินิยมที่เกี่ยวข้องกับคำพูดของผู้หญิง คตินิยมทางเพศสภาพถูกแสดงออกอย่างไรเมื่อมีการพูดถึงผู้หญิง ความไม่เสมอภาคทางอำนาจอันเกิดจากเพศสภาพมีบทบาทอย่างไรต่อกระบวนการภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา สถาบันทางวัฒนธรรมรวมถึงปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวเดี่ยวและความสัมพันธ์ข้ามเพศ ตลอดจนภาพแทนในสื่อและโครงสร้างสังคมในระดับมหภาคมีบทบาทอย่างไรต่อการทรงอำนาจนี้ และระบบวัฒนธรรมอันมีพื้นฐานมาจากการใช้ภาษา เช่น ความสุภาพ เป็นการผลิตซ้ำความไม่เท่าเทียมทางเพศสภาพอย่างไร

ในหนังสือ *ภาษาและที่ทางของผู้หญิง* (Bucholtz, 2004, pp. 78-81) เลคอฟได้สรุปลักษณะการใช้ภาษาของผู้หญิง 9 ลักษณะ โดยเน้นว่าลักษณะทั้ง 9 นี้ แสดงภาวะจำยอมทางสังคมของผู้หญิง ซึ่งเป็นภาวะที่สั่งสมมาจากขนบการใช้ภาษาแต่ดั้งเดิมจนผู้ใช้ภาษาผลิตภาษาในลักษณะดังกล่าวแบบเป็นธรรมชาติและไม่ทันได้ตระหนักว่าภาษาที่ตนใช้นั้นสะท้อนการกดขี่ทางเพศและทางสังคมอย่างไรบ้าง ภาษาผู้หญิงนี้มักจะใช้เพื่อจุดประสงค์ต่างๆ เช่น แสดงอารมณ์ แสดงความไม่มั่นใจ แสดงสถานะที่ต่ำกว่า แสดงความสุภาพ และแสดงความถูกต้องตามกรอบภาษาและระเบียบสังคม โดยลักษณะทั้งหมดสามารถพบได้เช่นเดียวกันในการใช้ภาษาของผู้ชายบางกลุ่ม เช่น กลุ่มชนชั้นสูง กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มเพื่อชีวิตและบุปผาชน และกลุ่มข้ามเพศ

ลักษณะการใช้ภาษาผู้หญิง (อเมริกันชั้นกลางผิวขาว) ทั้ง 9 ลักษณะ มีดังนี้

1. มีคลังคำศัพท์ในหัวข้อที่ตนสนใจเป็นจำนวนมาก ซึ่งโดยทั่วไปมักจะเป็นคำศัพท์เกี่ยวกับ “กิจกรรมของผู้หญิง” เช่น คำศัพท์จำแนกเฉดสีต่างๆ โดยละเอียด (เช่น magenta สีแดงม่วง) และคำศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมผู้หญิง เช่น การเย็บปักถักร้อย (เช่น shirr พับจีบ)

เป็นต้น ผู้ชายที่ใช้คำศัพท์ที่ละเอียดและเฉพาะเจาะจงเหล่านี้มักจะถูกมองว่าเป็นการจงใจใช้ภาษาเพื่อล้อเลียนเพศหญิงและเพื่อความขบขันเป็นหลัก

2. ใช้คำคุณศัพท์ขยายข้อความต่างๆ แบบติดปาก โดยที่คำคุณศัพท์เหล่านั้นไม่ได้มีความหมายพิเศษอะไร (empty adjectives) เช่น divine (วิเศษ) charming (เลิศ) cute (น่ารัก)

3. ใช้ทำนองเสียงสูงทำยประโยคเหมือนในประโยคคำถามด้วยโครงสร้างของประโยคบอกเล่า เช่น What's your name, dear? (คุณชื่ออะไรนะคะ) และขึ้นเสียงสูงในคำถามทำยประโยค (tag question) เช่น It's so hot, isn't it? (ร้อนเหลือทนเลยใช่ไหมคะ)

4. ใช้คำบ่งชี้ความไม่แน่ใจ หรือการพูดออกตัวประเภทต่างๆ เพื่อลดระดับอารมณ์ (hedges) เช่น well (เอ่อ) y'know (รู้ไหม) kinda (ประมาณนั้น) I think/I guess/I wonder (ฉันคิดว่า) และใช้คำถามทำยประโยคแม้ว่าจะมั่นใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้นก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อความสุภาพเป็นหลัก เช่น John is *sorta* short. (จอห์นตัวค่อนข้างเตี้ย) เพื่อออกตัวแสดงความไม่มั่นใจว่าข้อมูลที่กำลังพูดถึงอาจผิดพลาดได้ เช่น I *guess* it will rain this afternoon. *ฉันคาด* ว่าฝนอาจจะตกช่วงบ่ายนี้ หรือ เพื่อขอโทษขอโพยล่วงหน้าที่อาจหาญแสดงความคิดเห็น เช่น ตัวอย่างคำถามทำยประโยคในข้อ 3 It's so hot, isn't it? (ร้อนเหลือทนเลยใช่ไหมคะ)

5. เน้นความหมายและอารมณ์ด้วยการใช้กริยาวิเศษณ์ so (เหลือเกิน) โดยบ่อยครั้งจะใช้แทนคำว่า very (มาก) และทำให้เกิดความหมายที่คลุมเครือว่า มากเท่าใด มักใช้เมื่อคิดว่าการแสดงอารมณ์ที่ชัดเจนนั้นเป็นสิ่งไม่ค่อยเหมาะสม เช่น I like him so much. ฉันชอบเขาเหลือเกิน (แทนการพูดว่า I like him very much. ฉันชอบเขามาก)

6. ใช้ภาษาที่ออกเสียงชัดเจน มีโครงสร้างถูกหลักไวยากรณ์ หลีกเลี่ยงการกร่อนเสียงแบบที่ผู้ชายมักใช้ เช่น ใช้ singing (ไม่ใช่ singin') และ going (ไม่ใช่ goin') และไม่ใช่ ain't ในรูปปฏิเสธแทนกริยาช่วยอื่นตามแบบฉบับไวยากรณ์ที่ถูกต้อง เช่น am not และ do not เป็นต้น

7. ใช้ภาษาในรูปแบบสุภาพมาก เช่น การใช้คำว่า please (กรุณา) การพูดขอบคุณ และหลีกเลี่ยงการใช้คำหยาบ และคำสบถสาบาน

8. ไม่เล่าเรื่องตลก (jokes) ซึ่งสามารถขยายความได้ว่า ผู้หญิงเล่าเรื่องตลกไม่เก่ง เพราะมักเล่าไม่ถูกจังหวะ ทำให้เรื่องตลกกลายเป็นไม่ตลก และผู้หญิงมักจะไม่เข้าใจมุขตลก เพราะขาดอารมณ์ขัน

9. เน้นคำพูดเพื่อเน้นย้ำการสื่อความหมาย (เช่นเดียวกับการทำตัวอักษรเอนในการเขียนเรียงความ เพื่อเน้นความหมายของคำที่เขียน) และเพื่อเพิ่มระดับอารมณ์ เนื่องจากมักจะคิดว่ากรพูดแบบปกติจะไม่สามารถทำให้ผู้อื่นสนใจหรือเข้าใจสิ่งที่ตนต้องการสื่อสารได้

ความพยายามของนักวิชาการด้านภาษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั่วโลกที่จะตอบคำถามเหล่านี้ในบริบทที่แตกต่างกันไป ได้ทำให้การศึกษาภาษาและเพศสภาพกลายเป็นประเด็นร้อนในศาสตร์ต่างๆ เช่น มานุษยวิทยา การสื่อสาร ศึกษาศาสตร์ จิตวิทยา และสังคมวิทยา เป็นต้น แม้ว่าในปัจจุบันสถานะของผู้หญิงและความเข้าใจเรื่องเพศวิถีจะพัฒนาไปมาก หากเปรียบเทียบกับเมื่อกว่าสี่ทศวรรษที่แล้ว แนวคิดและทฤษฎีของเลคอฟ ยังคงเป็นแนวคิดหลักที่นักวิชาการด้านเพศสภาพศึกษาและสตรีนิยมใช้ในการวิเคราะห์ตัวตนและสถานการณ์ที่หลากหลาย ดังตัวอย่างการศึกษาต่อไปนี้

ในการศึกษาด้านเพศสภาพและสตรีนิยม เลคอฟและเชอร์ (Lakoff & Scherr, 1984) นำเสนออำนาจแห่งความงามของวาทกรรมความงามในวัฒนธรรมอเมริกันทั้งในด้านภาษาศาสตร์และสตรีนิยมด้วยการชี้ชัดว่าความงามแสดงอำนาจผ่านทั้งทางเรือนร่างและการใช้ภาษา แทนเน็น (Tannen, 1986) ผสมผสานกรอบการศึกษาภาษาและเพศสภาพของเลคอฟและมุมมองทางมานุษยวิทยาของ แดเนียล มอลทซ์ (Daniel Maltz) และ รุท บอร์เคอร์ (Ruth Borker) ในหนังสือชื่อ *นั่นไม่ใช่สิ่งที่ฉันหมายถึง (That's Not What I Meant!)* ซึ่งแบ่งปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อลักษณะการสนทนาออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ พื้นฐานทางภูมิประเทศหรือภูมิภาค ชาติพันธุ์ อายุ ชนชั้น และเพศวิถี แม็คเอลฮินนี (McElhinny, 1993) จัดประเภทแนวความคิดของเลคอฟให้อยู่ในประเภทแนวคิดสตรีนิยมสายสุดขั้ว (Radical Feminism) ที่เกิดจากการที่ผู้หญิงกลุ่มหนึ่ง (ผิวขาวเป็นส่วนใหญ่) ไม่พอใจความไม่เท่าเทียมทางเพศของกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในช่วงทศวรรษที่ 1960 โดยมีมุมมองว่าการกดขี่ทางเพศเป็นรูปแบบดั้งเดิมของการกดขี่ และเน้นว่าผู้หญิงถูกกดขี่ผ่านเพศสภาพ (gender) และเพศวิถี (sexuality) ของตน จุดยืนของสตรีนิยมสายสุดขั้วคือ “เรื่องส่วนตัวคือการเมือง” (the personal is political) ฮอลล์ (Hall, 2003) ศึกษาการต่อรองอำนาจทางเพศสภาพผ่านการใช้ภาษาที่ทำให้เกิดอัตลักษณ์ที่คลุมเครือ เพื่อตอบโต้การศึกษาทางมานุษยวิทยาในยุคแรกๆ ที่มักจะแยกภาษาผู้หญิงและภาษาผู้ชายออกจากกันโดยเด็ดขาด โดยฮอลล์ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์

ทางชีวภาพและสังคมตามข้อสังเกตที่เลคอฟนำเสนอ คือ กลุ่มคนที่ใช้ภาษาผู้หญิงนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นเพศหญิงเสมอไป (เลคอฟยกตัวอย่าง กลุ่มชายรักร่วมเพศ กลุ่มฮิปปี และ กลุ่มนักวิชาการ) เป็นการสร้างแนวคิดใหม่จากการพิจารณาปัจจัยด้านเพศสภาพ ภาษา และความเป็นคนชายขอบ และ แฮร์ริง (Herring, 2003) ศึกษาเพศสภาพกับอำนาจในการสื่อสารออนไลน์ และสรุปว่า การที่ผู้ชายปลอมตัวเป็นผู้หญิงเพื่อล่อลวงผู้หญิงที่ติดต่อทางห้องสนทนาออนไลน์ให้มามีความสัมพันธ์ทางเพศกับตนเอง และการที่ผู้หญิงปลอมตัวเป็นผู้ชายในการติดต่อออนไลน์เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการถูกล่อลวงแบบดังกล่าวยิ่งตอกย้ำให้เห็นถึงความคิดแบบดั้งเดิมเกี่ยวกับสถานะของผู้หญิงในฐานะวัตถุทางเพศ

ทางด้านภาษาศาสตร์ โฮล์มส์ (Holmes, 1995) อธิบายว่าสมมติฐานของเลคอฟเกี่ยวกับรูปแบบเด่นๆ ทางภาษาศาสตร์ เช่น การลงเสียงหนักเบา คำถามท้ายประโยค และกริยาวิเศษณ์ (modal adverbs) สามารถจะวิเคราะห์ในเชิงหน้าที่พื้นฐานทางวจนะปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics) ได้ 2 ประเภท คือ ใช้เพื่อลดระดับอารมณ์ (hedging) และใช้เพื่อเพิ่มระดับอารมณ์ (boosting)

กรอบแนวคิดของเลคอฟยังถูกนำไปใช้ศึกษาภาษาในบริบทการแบ่งแยกเชื้อชาติและสีผิว เช่น มอร์แกน (Morgan, 2002) ศึกษาภาษาของคนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันในรัฐทางใต้ของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ยุคการใช้แรงงานคนผิวดำในสถานะทาสจนถึงช่วงทศวรรษที่ 1960 และสรุปว่าการใช้ภาษาของคนกลุ่มนี้มีลักษณะเหมือนการใช้ภาษาของผู้หญิงแบบพึ่งพาและยอมจำนนตามข้อสังเกตของเลคอฟเกือบทุกประการ กล่าวคือ มีการใช้คำที่เป็นทางการเมื่อพูดกับคนผิวขาวเพื่อความสุภาพ มีลักษณะเฉื่อยชา ไม่พูดจนกว่าจะมีคนพูดด้วย และมีการใช้คำออกตัวและคำถามท้ายประโยคที่แสดงลักษณะขาดความมั่นใจ เป็นต้น

การนำเสนอภาษาผู้หญิงตามแนวคิดของเลคอฟยังจุดประกายการศึกษาด้านเพศวิทยา ดังเช่น ลีพ (Leap, 2004) กล่าวว่าอิทธิพลของหนังสือ *ภาษาและที่ทางของผู้หญิง* ที่มีต่อการศึกษาภาษาและประสบการณ์ของชายรักร่วมเพศเกิดจากปัจจัยสามประการ คือ ความเข้าใจในตัวภาษาของเลคอฟตามที่ได้นำเสนอในหนังสือ การใช้ข้อมูลทางภาษาศาสตร์มาเป็นหลักฐานการวินิจฉัยความไม่เท่าเทียมในระดับกว้างขึ้น และการใช้ประสบการณ์ส่วนตัวมาเป็นส่วนหนึ่งของฐานข้อมูลที่น่าวิเคราะห์ภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนการแสดงอำนาจที่ปรากฏขึ้น และ ควีน (Queen, 2004) ยอมรับว่ากรอบแนวคิด

ของเลคอฟที่นำเสนอในหนังสือ *ภาษาและที่ทางของผู้หญิง* ได้รับทั้งการยอมรับและปฏิเสธจากกลุ่มหญิงรักหญิง และถูกนำไปผสมผสานกับการใช้ภาษาที่เป็นแบบฉบับของคนกลุ่มอื่น เช่น กลุ่มแสดงความเป็นชาย เพื่อวิเคราะห์การกระทำของกลุ่มหญิงรักหญิง อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ภาษาผู้หญิงของเลคอฟสะท้อนข้อสันนิษฐานของสังคมที่มีต่อเพศสภาพทางสังคมมากกว่าการจัดประเภทแยกผู้หญิงและผู้ชาย และมีประโยชน์ในการวิเคราะห์ผู้หญิงในฐานะสมาชิกในสังคม ไม่ใช่ในฐานะเพียงกลุ่มประชากรกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

นักวิชาการส่วนหนึ่งนำกรอบแนวคิดของเลคอฟไปทำการศึกษาในบริบทต่างๆ และได้ผลการศึกษาย้อนแย้งจากสิ่งที่เลคอฟได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ทำให้เกิดประเด็นที่น่าสนใจจากบริบทที่หลากหลายมากขึ้น เช่น แม็คคอนเนล-จินเน็ต (McConnell-Ginet, 1978) ซึ่งให้เห็นว่ารูปและหน้าที่ของภาษาไม่ได้มีลักษณะตายตัว การวิเคราะห์ความหมายจึงต้องพิจารณาจากบริบทด้วย โดยได้แสดงผลการศึกษาหน้าที่ทางสังคมของการพูดขึ้นเสียงสูงทำประโยชน์ (uptalk) และการเน้นคำ (speaking in italics) ที่มีการใช้ทั้งในกลุ่มผู้ชายและผู้หญิง โฮล์มส์ (Holmes, 1982) และ คาเมรอน แม็คอะลีนเด็น และโอเลียรี่ (Cameron, McAlinden & O'Leary, 1988) ศึกษาภาษาพูดของผู้หญิงและผู้ชาย โดยเก็บข้อมูลจากการสนทนาตามธรรมชาติ และพบว่า การใช้คำถามทำประโยชน์ (tag question) แสดงตำแหน่งทางสังคมที่ไม่ได้ยึดติดกับเพศสภาพเสมอไป เช่น ใช้ในการเชื้อเชิญผู้อื่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในปฏิสัมพันธ์หรือแสดงให้เห็นถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับคู่สนทนา นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ชายใช้คำถามทำประโยชน์มากกว่าผู้หญิงในการแสดงความไม่มั่นใจ เอ็คเคอร์ท (Eckert, 1990) ศึกษาการใช้ภาษาของผู้หญิงที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่ม “ร้าย” (wild) และพบว่าผู้หญิงกลุ่มนี้ใช้ภาษาผิดโครงสร้างมากกว่าผู้ชายในกลุ่มศึกษาเดียวกัน จึงสรุปว่า การใช้ภาษาของผู้หญิงนั้นไม่ได้ถูกต้อง สุภาพ เหมือนที่เข้าใจกันทั่วไป และข้อสังเกตการใช้ภาษาผู้หญิงของเลคอฟนั้นเป็นจริงสำหรับกลุ่มผู้หญิง “ดี” ซึ่งหมายถึง ผู้หญิงผิวขาวชั้นกลางในอุดมคติ คีสลิง (Kiesling, 2001) ศึกษาความหลากหลายในการใช้ภาษาของเพศชายและพบว่าผู้ชายใช้ภาษาเพื่อแสดงความสัมพันธ์กับโครงสร้างหลักที่มีอำนาจผูกขาดทางวัฒนธรรม (hegemonic cultural models) และจัดให้คนอื่น ๆ (เพศชาย) ไปอยู่ในพื้นที่ที่มีประเภทความเป็นชายรองๆ ลงไป หรือไปอยู่ชายขอบ และกลายเป็นบุคคลแปลกแยกแตกต่าง (eccentricity) ไปโดยปริยาย ซึ่งไม่ตรงกับข้อสังเกตของเลคอฟที่ว่า “ความแปลกแยกแตกต่างกันนั้นเป็นเรื่องที่

พบเห็นได้ทั่วไปและประนีประนอมกันได้ ในหมู่ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง” (Bucholtz, 2004, p.58) โดยคีตลิ่งสรุปว่าความแปลกแยกแตกต่างเป็นลักษณะทางเพศสภาพที่พบได้ในทุก ๆ ที่ ซึ่งเกิดจากการให้คำจำกัดความขอบเขตของการจัดประเภท ดังนั้น การทำความเข้าใจความหลากหลายของความสัมพันธ์ของเพศสภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญ และการศึกษาความหลากหลายของการใช้ภาษาในคนเพศเดียวกันยังไม่ปรากฏมากนักในการศึกษาภาษาและเพศสภาพ ลิเวีย (Livia, 2001) รับคำท้าของเลคอฟที่เคຍเปรยไว้ว่า ความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงการใช้คำสรรพนามเพื่อแสดงความเท่าเทียมทางเพศ (เช่น การใช้สรรพนาม “เขา” (he) แทนคำนามที่สามารถอ้างได้ทั้งเพศหญิงและเพศชาย) นั้นคงจะไร้ผล (Bucholtz, 2004, p.71) โดยได้ศึกษาการใช้สรรพนาม “พวกเขา” (they) แทนคำเอกพจน์ที่กล่าวมาก่อนหน้า เช่น “staff” และ “someone” ในบริบทการใช้ภาษาร่วมสมัย และพบว่าการใช้สรรพนามในรูปแบบดังกล่าวนั้นได้กลายมาเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการและมีการใช้งานแพร่หลายมากขึ้น และอาจสรุปได้ว่า การนำคำสรรพนามที่มีการใช้งานแพร่หลายอยู่แล้ว เช่น สรรพนาม “พวกเขา” มาเพิ่มให้มีหน้าที่ในการใช้งานในลักษณะที่เป็นทางการมากขึ้น นั้นเป็นกลยุทธ์ที่ได้ผล และไม่ใช่วิธีใหม่ เพราะมีการเพิ่มหน้าที่การใช้งานภาษาในลักษณะนี้ในกรณีอื่นๆ มาหลายยุคหลายสมัยแล้ว และ กอดิโอ (Gaudio, 2004) ไม่เห็นด้วยกับข้อสังเกตของเลคอฟที่ว่า นักวิชาการเพศชายปฏิเสธสภาพลักษณะความเป็นชายแบบอเมริกันและใช้ภาษาแบบผู้หญิงเพราะพวกเขาไม่สนใจที่จะไขว่คว้าอำนาจและความมั่งคั่ง ในขณะที่นักวิชาการเพศหญิงกลับไม่ใช้ภาษาผู้หญิงในหมู่เพื่อนร่วมงานเพราะพวกเขามีความมั่นใจทางวิชาการและไม่รู้สึกว่าจะต้องอ่อนข้อให้กับเพื่อนร่วมงานที่เป็นผู้ชาย โดยให้เหตุผลว่า โดยทั่วไปแล้วนักวิชาการชายไม่ได้มีความจำเป็นหรือตกอยู่ในภาวะจำยอมที่ทำให้พวกเขาต้องใช้ภาษาในลักษณะขาดความมั่นใจที่แบบเลคอฟบรรยายว่าเป็นลักษณะการใช้ภาษาแบบผู้หญิง กอดิโอชี้ว่ายังต้องมีการเก็บข้อมูลจากสถานการณ์จริงมาวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบอย่างเป็นระบบในปริมาณมากกว่านี้เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจนมากขึ้น

วินัส

บทละครเรื่อง *วินัส* (Venus) ประพันธ์โดย ซูซาน ลอรี พาร์คส์ (Suzan Lori Parks) บอกเล่าเรื่องราวของหญิงสาวผิวดำที่มีสะโพกขนาดมหึมาในขณะแสดงคนประหลาด (Freak

Show) ผ่านบทพูดของตัวละครทั้งชายและหญิง ทั้งผิวขาวและผิวดำ ในรูปแบบบทสนทนา กึ่งพูดกึ่งร้อง โดยนักแสดงแต่ละคนต้องรับบทบาทเป็นตัวละครหลายตัว มีการสอดแทรก ข้อมูลทางการแพทย์และทางอาหารเข้าไว้ในตัวบท และมีลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้ผู้อ่านและผู้ชม ต้องคิดวิพากษ์ไปพร้อมๆ กับการชมการแสดง

นักวิชาการวรรณกรรมบางส่วนได้ศึกษาและวิเคราะห์บทละครของซูซาน ลอรี พาร์คส์ ในแง่มุมทางวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ เช่น ย้ง (Young, 1997) ศึกษาตัวละครเอกในบทละครเรื่องนี้ที่อ้างอิงจากบุคคลจริงในประวัติศาสตร์ คือ ซาร์ทิจี บาร์ทแมน (Saartjie Baartman) และวิเคราะห์ว่าตัวละครนี้ได้ถูกสร้างขึ้นมาให้สมยอมที่จะถูกเอาเปรียบจากบุคคลที่ต้องการหาผลประโยชน์จากตัวเธอ วลาโซโปโลส (Vlasopolos, 2000) ตั้งคำถามว่าการนำอวัยวะเพศของ ซาร์ทิจี บาร์ทแมน ดองในขวดโหลและจัดแสดงใน พิพิธภัณฑ์มุเซ่ เดอ ลอม (Muse de l'Homme) ในกรุงปารีส หลังจากที่เธอเสียชีวิตนั้น นอกจากจะเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของผู้หญิงแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงกระแสสังคมในโลก ตะวันตก ณ ขณะนั้นที่เต็มไปด้วยความกระหายทางวิทยาศาสตร์ และความกระวนกระวาย เกี่ยวกับสิทธิการครอบครองอาณานิคม ความเกลียดชังผู้หญิง และการเหยียดสีผิว ซาฟเฟอร์ (Shaffer, 2008) ศึกษาการสร้างประวัติศาสตร์ของคอนมิวส์ขึ้นมาใหม่เพื่อเติมเต็มช่องว่างในประวัติศาสตร์กระแสหลักของสหรัฐอเมริกาในบทละครของซูซาน ลอรี พาร์คส์ สามเรื่อง คือ *วินัส (Venus) อินเดอะบลัด (In the Blood)* และ *ฟัคคิงเอ (Fucking A)* และพบว่า บทละครแนวทดลองที่ถ่ายทอดด้วยวิธีที่ฉีกออกไปจากความสมจริงเหล่านี้นำเสนอตัวละครที่ถูกกีดกัน ออกจากหน้าประวัติศาสตร์ ผู้หญิงชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันถูกสร้างให้เป็นตัวละครหลัก เพื่อตั้งคำถามเกี่ยวกับการนำเสนอเรือนร่างผู้หญิงในฐานะสมบัติเพื่อครอบครอง วัตถุแห่ง ความปรารถนา และสนามรบแห่งชีวิตเปรอะเลือด ทั้งนี้เนื่องจาก พาร์คส์ มองว่าโรงละคร เป็นสถานที่ที่เราสามารถจะเข้าเยี่ยมชมและเขียนประวัติศาสตร์มนุษย์และประวัติวรรณกรรม ขึ้นมาใหม่ได้ แวนฮูตต์ (Vanhoutte, 2017) วิเคราะห์รูปแบบการผสมผสานกวีนิพนธ์ในบท ละครเรื่อง *วินัส* และพบว่า บทละครเรื่องนี้จัดรูปแบบมุมมองด้านความรักของชาวตะวันตกที่ ริเริ่มโดยโอวิด (Ovid) ปรับแต่งโดยเพทราร์ค (Petrarch) และทำให้เป็นทียนมโดยเชกสเปียร์ (Shakespeare) โดยชนบเช่นนี้เป็นรูปแบบของผู้กุมอำนาจทางเพศสภาพที่มีอิทธิพลต่อ กระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ พาร์คส์ใช้การสอดแทรกรูปแบบทางกวีนิพนธ์สมัย

เก่าในบทละครเรื่องนี้เพื่อรื้อถอนโครงสร้างดั้งเดิมของเพศสภาพที่ได้รับการเสริมแรงจากการแสวงหาความรู้ในยุคนวนิยม (Modernism)

กรอบทฤษฎีในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้กรอบการวิเคราะห์การใช้ภาษาผู้หญิง 9 ลักษณะที่โรบิน เลคอฟ ได้นำเสนอไว้ในหนังสือ *ภาษาและที่ทางของผู้หญิง* (Bucholtz, 2004, pp. 78-81) ดังได้กล่าวถึงและชี้แจงรายละเอียดไว้ข้างต้น เพื่อพินิจความเหลื่อมล้ำทางเพศที่แสดงออกผ่านการใช้ภาษาในบทละครเรื่อง *วินัส* ของ ซูซาน ลอรี พาร์คส์

ผลการศึกษา

จากการศึกษาการใช้ภาษาผู้หญิงในบทละครเรื่อง *วินัส* ของ ซูซาน ลอรี พาร์คส์ ตามกรอบการวิเคราะห์ภาษาผู้หญิงของโรบิน เลคอฟ พบว่าตัวละครเอกหญิง (The Venus Hottentot) มีการใช้ภาษาผู้หญิงตามกรอบของเลคอฟ 7 ลักษณะ จากทั้งหมด 9 ลักษณะ นอกจากนี้แล้ว ยังพบลักษณะการใช้ภาษาผู้หญิงผ่านตัวละครประกอบหญิง “ว่าที่เจ้าสาว” (The Bride-to-Be) และพบว่าตัวละครประกอบหญิง “เจ้าแม่คณะละครคนประหลาด” (The Mother Showman) มีการใช้ภาษาแบบเดียวกับตัวละครชาย เช่น ใช้การออกคำสั่งเพื่อแสดงอำนาจ กดขี่ตัวละครเอกหญิงด้วยเงื่อนไขทางสังคมและเศรษฐกิจผ่านการใช้ภาษาและครอบครองพื้นที่ความสนใจด้วยการครองเอกสิทธิ์การพูด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พบการใช้คำศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับช็อคโกแลตประเภทต่างๆ ที่ละเอียดและเจาะจงโดยตัวละครเอกหญิง

ในบทละครเรื่อง *วินัส* ช็อคโกแลต ถูกนำมาใช้เป็นทั้งสินบนในการล่อลวงทางเพศ สื่อแสดงความรักและความใคร่ระหว่าง “คุณชายหมอ” (The Baron Docteur) กับ “วินัส ฮอตเทนทอต” (หรือ “วินัส”) สาส์นแห่งการครอบครองพื้นที่และผลผลิตจากอาณานิคม และสัญลักษณ์แทนตัว “วินัส” ทั้งด้านสีผิว (เข้ม) กิริยา (หวาน) บั้นท้าย (อ้วน) คุณสมบัติ (ความเพ็ดเพลิน) และที่มา (อาณานิคม)

ในฉากที่ 3 (บทละครเรื่องนี้ลำดับหมายเลขกำกับฉากจากหมายเลข 31 นับถอยหลังไปจนถึงหมายเลข 1 ดังนั้น ฉากที่ 3 จึงเป็นฉากที่ 3 นับย้อนขึ้นมาจากฉากสุดท้ายของบทละคร) ซึ่งมีชื่อว่า “ประวัติโดยย่อของช็อกโกแลต” (A Brief History of Chocolate) “วินัส” มีบทพูดเพียงคนเดียว เป็นการเล่าที่มาของช็อกโกแลตแบบผสมผสานระหว่างคติชาวบ้านและประวัติศาสตร์ เชื่อมโยงความศักดิ์สิทธิ์ของที่มาของช็อกโกแลตกับความรัก และโภชนาการของช็อกโกแลตกับความบันเทิงอารมณ์ การถ่ายทอดข้อมูลโดย “วินัส” ในฉากนี้ (Parks, 2017, pp. 155-156) เป็นการชี้ความเชื่อมโยงทางสัญลักษณ์ระหว่างตัวละครเอกหญิงและช็อกโกแลต หากแต่ภาษาที่ใช้ถ่ายทอดนั้นเป็นภาษามาตรฐานและเป็นกลางทางเพศ ไม่ปรากฏลักษณะภาษาผู้หญิงในฉากนี้ออกเหนือจากความสัมพันธ์ทางสัญลักษณ์กับตัวละครเอกหญิงดังได้กล่าวมา

อย่างไรก็ดี ในฉากที่ 14 ระหว่างการสนทนากับ “คุณชายหมอ” คนรักของเธอ “วินัส” ได้เล่าเรื่องชื่อเรียกช็อกโกแลตประเภทต่างๆ ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ภาษาที่ละเอียดเจาะจงที่พบในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ในขณะที่ “คุณชายหมอ” เรียกช็อกโกแลตทั้งหมดแบบไม่แบ่งแยก ว่า “ช็อคลัทส์” (chockluts)

The Baron Docteur

Here. Yr favorite: Chockluts. Have some.

The Baron Docteur turns his back to her.

The Venus

Petits Coeurs [ช็อกโกแลตรูปหัวใจ]

Rhum Caramel [ช็อกโกแลตผสมคาราเมลทรงลูกบาศก์ สอดไส้เหล้ารัม]

Pharaon [ช็อกโกแลตรูปฟาโรห์]

Bouchon Fraise [ช็อกโกแลตทรงคัพเค้ก สอดไส้ครีมสตรอเบอร์รี่]

Escargot Lait [ช็อกโกแลตนมทรงเปลือกหอย]

Enfant de Bruxelles. [ช็อคโกแลตรูปเด็กแอฟริกัน
สอดไส้กาแฟหรือครีมช็อคโกแลต]

(Rest)

Do you think I look like
one of these little chocolate Brussels infants?

The Baron Docteur

You cant stay here forever you know.

The Venus

Capezzoli di Venere. [ช็อคโกแลตรูปทรวงอก
แต่มีจุดสีแดงหรือขาวด้านบน]

The nipples of Venus. Mmmmm. My favorite.

(Parks, 2017, p. 105)

ตัวละครเอกหญิงเป็นชาวแอฟริกันที่ฝึกพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สาม (จากการถูกครอบครองทางร่างกาย เศรษฐกิจ และการเมือง) ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการสื่อสารของตัวละครตัวนี้ในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้การใช้ภาษาของ “วินัส” มีลักษณะเด่นบางประการ เช่น ใช้ประโยคความเดียวที่สั้นกระชับ ใช้การพูดซ้ำสิ่งที่ได้ยิน ใช้ภาษาแสดงอารมณ์แบบไม่อ้อมค้อม และส่งผลต่อค่าน้ำเกี่ยวกับการแจกแจงรายละเอียดของวัตถุหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้หญิงที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่จะสามารถใช้ได้ คล่องแคล่วและลึกซึ้งกว่า แต่ในขณะเดียวกัน “วินัส” ก็สามารถเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว: “Its only been 2 years and yr sounding like a native. Yr a linguistic genius!” (Parks, 2017, p. 137) ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างการแจกแจงประเภทช็อคโกแลตข้างต้น การใช้ภาษาที่ละเอียดเจาะจงเกี่ยวกับเรื่องที่ตนสนใจเป็นพิเศษในลักษณะนี้ถูกจัดให้เป็นการใช้ภาษาแบบผู้หญิงที่แสดงความหมกมุ่นในกิจกรรมในครัวเรือนซึ่งเป็นโลกของผู้หญิง เช่น การเย็บปักถักร้อย การตกแต่งบ้านเรือนและสภาพแวดล้อม การทำอาหาร ตลอดจนจนรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับอาหารการกิน เช่น ช็อคโกแลตประเภทต่างๆ ซึ่ง

แตกต่างจากการใช้ภาษาของผู้ชายที่ให้รายละเอียดในบริบทสังคมที่กว้างกว่า เช่น บริบทของ การงานอาชีพนอกครัวเรือน และบริบทสถาบันอำนาจในสังคม ดังเช่น การใช้ภาษา วิทยาศาสตร์และศัพท์แพทย์ของ “คุณชายหมอ” และการใช้ภาษานิติบัญญัติของลูกขุนใน ศาลยุติธรรม

2. ไม่พบการใช้คำคุณศัพท์ที่ไม่ได้มีความหมายพิเศษอะไรเพื่อขยายข้อความต่างๆ (empty adjectives)

3. พบการใช้บริศนี (เครื่องหมายคำถาม) ท้ายคำ วลี และประโยค เป็นจำนวนมาก โดย ตัวละคร “วินัส” ในลักษณะเดียวกับการใช้ทำนองเสียงสูงในประโยคคำถาม แสดงความ ประหลาดใจ เช่น การพูดซ้ำสิ่งที่ตัวละครชายพูดถึงส่วนแบ่งค่าตัวการแสดง “50-50?” (Parks, 2017, p. 15) ความคลางแคลงใจ เช่น คำถามท้ายประโยค “Yr not the other dancing cinderellas are you?” (Parks, 2017, p. 20) และการเรียกร้องความสนใจ เช่น “Love me?” (Parks, 2017, p. 102, 103, 106, 107)

4. พบว่าตัวละครเอกหญิงใช้คำและโครงสร้างภาษาในการพูดออกตัวเพื่อจุดประสงค์ ต่างๆ เช่น เพื่อแสดงความไม่แน่ใจ และเพื่อความสุภาพ ดังนี้

4.1 แสดงความไม่รู้ของตนเองแบบกล้าๆ กลัวๆ ด้วยการใช้คำว่า “well” (Parks, 2017, p. 15, 86) เช่น

The Venus

“Paris.” Well.

“Paris.”

Whats that?

(Parks, 2017, p. 86)

4.2 แสดงความสุภาพด้วยการใช้วลี “a little” เพื่อลดระดับการแสดงความรู้สึกที่แท้จริง เช่น

The Brother

Hungry?

The Girl

A little

(Parks, 2017, p. 21)

ในการทำงานเดียวกัน พบการจงใจใช้โครงสร้างภาษาแบบไม่สมบูรณ์ (เช่น “I like.” แทนการใช้โครงสร้างประธาน กริยา กรรม ที่สมบูรณ์ “I like them.”) เพื่อลดสถานะของตนเอง และสะท้อนภาษาที่ผู้ชายใช้สื่อสารกับเธอซึ่งเป็นภาษาแบบที่ผู้ใหญ่ใช้พูดกับเด็กเล็ก เช่น

The Baron Docteur

Ive brought you chockluts. Here.

You like?

He gives her a red heart box of chocolates.

The Venus

I like.

(Parks, 2017, p. 86)

5. ไม่พบการเน้นความหมายและอารมณ์ด้วยการใช้กริยาวิเศษณ์ “เหลือเกิน” (so) ในตัวละครหญิง แต่พบการใช้คำๆ นี้ ในตัวละครชาย “ชายหนุ่ม” (The Young Man) และทำให้เกิดการแสดงระดับความหมายที่คลุมเครือว่า “so odd” ที่เขากำลังพูดถึงนั้น มีระดับความ “แปลก” มากเท่าใด

The Young Man

Good God good God.

She is so odd.

Love?

Youre Love?

(Parks, 2017, p. 132)

การที่ตัวละครหญิง “วินัส” ไม่สื่ออารมณ์ด้วยการใช้กริยาวิเศษณ์ “so” นั้น สอดคล้องกับการวิเคราะห์ที่ได้อธิบายไว้เบื้องต้นในข้อที่ 1 กล่าวคือ “วินัส” สื่อสารด้วยภาษาที่ไม่ใช่ภาษาแม่ของเธอ และไม่ใช้คำขยายใดๆ มากนัก

6. พบการใช้ภาษาตามแบบฉบับไวยากรณ์ที่ถูกต้อง โดยตัวละคร “วินัส” แม้ว่าภาษาที่เธอใช้ (ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส) จะไม่ใช่ภาษาแม่ของเธอก็ตาม เช่น

The Girl

So happy to make yr acquaintance.

Ive come here to get rich.

Im an exotic dancer. Very well known at home.

My manager is at this very moment securing us a proper room.

We're planning to construct a mint, he and me together.

(Parks, 2017, p. 20)

จะเห็นได้ว่าการใช้ภาษาของ “วินัส” นั้น ย้อนแย้งกับสภาพความเป็นอยู่และสถานะที่แท้จริงของเธอ กล่าวคือ เธอใช้ภาษาเป็นทางการที่มักพบในสตรีที่มีฐานะนันทรสสูงศักดิ์ เพราะเธอคิดว่าเธอเดินทางมาจัดแสดงที่ประเทศอังกฤษในฐานะนักแสดงรำจากแดนไกล และ

สภาพความเป็นอยู่ที่ขมขื่นนี้เป็นเพียงที่พักชั่วคราวที่เธอและคนรักใช้พำนักในระยะสั้นๆ เท่านั้น อีกไม่นาน เธอจะได้ตระหนักว่าเธอถูกขายโดยชายคนรักให้มาอยู่ในคณะแสดงคนประหลาดที่มีสถานะและสภาพความเป็นอยู่ไม่แตกต่างไปจากสัตว์ที่ถูกกักขังไว้ในกรง

นอกจากนี้แล้ว “วินัส” ยังสามารถใช้ภาษาที่สละสลวยกินใจ ใช้อคติเกี่ยวกับสีผิวของคนผิวขาวมาเป็นเครื่องมือโน้มน้าวคณะลูกขุนให้มีความพิพากษาอนุญาตให้เธออาศัยอยู่ในประเทศอังกฤษได้ต่อไป โดยไม่โดนขับไล่กลับแอฟริกา ดังนี้

The Chorus of the Court

Shut her down!

Send her home!

The Venus

No!

Please. Good good honest people.

If I bear thuh bad mark what better way to
cleanse it off?

Showing my sinful person as a caution to you
all could,

in the Lords eyes, be a sort of repentance
and I could wash off my dark mark.

I came here black.

Give me the chance to leave here white.

The Chorus of the Court

Hmmmmmmmmmm.

Her words strike a deep chord.

(Parks, 2017, pp. 75-76)

7. พบการใช้ภาษาสุภาพเมื่อตัวละครเอกหญิงสื่อสารกับผู้ชาย ด้วยการใช้คำเรียกอีกฝ่ายว่า “ท่าน” (Sir) (Parks, 2017, pp. 13-15) และการพูดขอบคุณ เช่น

The Brother

Here, Girl. Eat this.

It isn't much but things right now are tight.

Take it.

The Girl

Thank you.

The Brother

Here. Have some water.

The Girl

Thank you.

(Parks, 2017, p. 21)

นอกจากนี้ “วินัส” ยังใช้คำตอบปรับสั้นๆ ว่า “Yes” เพื่อเป็นการแสดงออกอย่างสุภาพแม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่บีบคั้น สื่อถึงสภาพการยอมจำนนทางร่างกายและจิตใจผ่านทั้งภาพและการใช้ภาษา เช่น ในขณะที่ “คุณชายหมอ” กำลังต่อรองกับ “เจ้าแม่คณะละครคนประหลาด” เพื่อซื้อตัว “วินัส” เธอถูกขังอยู่ในกรงราวสัตว์ป่า และแม้ว่าการต่อรองและตัดสินใจซื้อขายนี้อาจกระทบต่อความเป็นอยู่ของเธอโดยตรง “วินัส” ไม่มีบทพูดแสดงความรู้สึกใดๆ ในฉากนี้ นอกจากการตอบรับคำทูลจาก “เจ้าแม่คณะละครคนประหลาด” และคำสั่งของ “คุณชายหมอ” ด้วยคำว่า “ค่ะ” (Yes) ดังนี้

The Baron Docteur steps out of sight to let her think it over.

Enter The Mother-Showman.

She rattles a stick along the bars of the cage.

The Mother-Showman

Not gone yet? Shit.

I guess he changed his mind.

He'll be back inny minute wanting his money
and if I don't fork it over he'll gun me down
most likely Christ!

What a business this is.

9 ugly mouths to feed plus my own.

Hup Ho, Girl! Come on!

We got a crowd out there.

The Venus

(yes.)

The Mother-Showman

They're fresh from the pubs and I hate to say it
but the stench of liquor on their collective
breaths

The Venus

(yes.)

The Baron Docteur takes The Venus from her cage.

The Mother-Showman continues her rant.

The Mother-Showman

is only matched by

the stench of yr shit in this pen, Girl! Jesus!

The Venus

(yes.)

The Mother-Showman

Jesus! Yr an animal!

The Venus

Yes.

The Baron Docteur

Come on then.

Lets get going.

The Venus

Yes.

The Baron Docteur

Paris! Paris! Paris! HO!

The Venus

Yes.

(Parks, 2017, pp. 89-90)

ทั้งนี้ แม้วละคร “วินส” จะใช้คำสุภาพกับคู่สนทนาของเธอเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อเธอใช้ภาษาอังกฤษได้คล่องมากขึ้น เธอมีคำศัพท์ที่ใช้บรรยายสิ่งต่างๆ เพิ่มมากขึ้น รวมถึงคำคุณศัพท์ที่หยาบโลน เช่น เมื่อเธอเล่าถึงสภาพความเป็นอยู่ในอดีตของเธอ เธอบรรยายชีวิตในแอฟริกาด้วยคำว่า “บัดซบ”: “it was a shitty life.” (Parks, 2017, p. 105) การใช้คำสบบมาบรรยายช่วงชีวิตก่อนถูกคนผิวขาวครอบครองเป็นเจ้าของนี้ แสดงให้เห็นการถูก

ครอบครองทั้งร่างกายและครอบงำทางความคิดของตัวละครเอกหญิงที่รับเอาทัศนคติและอคติของคนผิวขาวมาตีตราชีวิตอิสระในบ้านเกิดว่าต่ำต้อยไร้ค่า

นอกจากนี้แล้ว ยังพบการใช้คำสบถสาบานและคำทอด้วยถ้อยคำหยาบคายทั้งในตัวละครชาย เช่น “คุณชายหมอ”: “Jesus. Dont be hyperbolic” (Parks, 2017, p. 137) “สัปเพร่อนิโกร” (The Negro Resurrectionist): “Yr uh bastards bastard.” (Parks, 2017, p. 152) และตัวละครหญิง “เจ้าแม่คณะละครคนประหลาด”: “... yr the Queen of Fucking Sheeba.” (Parks, 2017, p. 55) อย่างไรก็ตาม ตัวละครหญิงนี้มีบทบาทเหมือนเจ้าของทาส (ในยุคก่อนเลิกทาส) และเจ้าอาณานิคม (ในยุคล่าอาณานิคม) ซึ่งเป็นบทบาทที่มีความเป็นชายมากกว่าเป็นหญิง ภาษาที่ “เจ้าแม่คณะละครคนประหลาด” ใช้จึงเป็นภาษาแบบผู้ชายมากกว่าจะจัดและวิเคราะห์ในลักษณะภาษาผู้หญิงได้ ในทางกลับกัน ตัวละครชายที่กำลังตกอยู่ในสถานการณ์ที่กดดันและเป็นรองคู่สนทนา เช่น เมื่อ “คุณชายหมอ” กำลังถูกกดดันจาก “เพื่อนเก่าสมัยเรียนหนังสือ” (The Grade-School Chum) ให้ตัดขาดความสัมพันธ์ทางเพศกับ “วินัส” และใช้ร่างของเธอเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการแพทย์ และเมื่อ “สัปเพร่อนิโกร” กำลังถูกหักหลังจาก “เพื่อนเก่าสมัยเรียนหนังสือ” ให้นำร่างของ “วินัส” มาให้ “คุณชายหมอ” ฝ่าศึกฯ แลกกับการไม่ถูกเปิดโปงการลักลอบขุดศพมาขายให้นักศึกษาแพทย์ในอดีตของเขา ภาษาที่ “เพื่อนเก่าสมัยเรียนหนังสือ” ใช้กับตัวละครทั้งสองตัว เป็นภาษาของเจ้านาย/เจ้าอาณานิคม ที่ข่มให้คู่สนทนาที่เป็นรองใช้ภาษาได้ในพื้นที่จำกัด เหมือนกับภาษาผู้หญิงที่กล่าวถึงมาก่อนหน้านี้ โดยนำเสนอในรูปแบบการสื่อสารเป็นท่วงๆ ขาดใจความที่สมบูรณ์ เพราะไม่สามารถระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมาได้ และตกอยู่ภายใต้สถานการณ์จำยอมที่ต้องตอบเพียง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” เท่านั้น เช่น

The Grade-School Chum

We'll clap her into jail.

And if her clap runs its course, well,

that's fate, Friend.

The Baron Docteur

Oh God.

The Grade-School Chum

A simple yes or no will do, Doctor.

Come on.

The Baron Docteur

Such a lovely creature in her way.

She has a grace—

The Grade-School Chum

Come on.

Say yes.

Before she wakes.

The Baron Docteur

Her charming hands—

The Grade-School Chum

Shes just a 2-bit sideshow freak.

The Baron Docteur

She would have made uh splendid wife.

The Grade-School Chum

Oh, please.

She'll make uh splendid corpse.

(Parks, 2017, p. 144)

8. พบการเล่นมุขตลกของตัวละคร “วินัส” แต่คนรักของเธอกลับมองไม่เห็นอารมณ์ขัน และมองว่าเธอกำลังเยาะเย้ยเขาอยู่ ซึ่งอาจมองได้ว่าเป็นไปตามกรอบแนวคิดที่ว่าผู้หญิงเล่าเรื่องตลกไม่เก่ง ทำให้เรื่องตลกกลายเป็นไม่ตลก หรืออาจมองได้อีกแนวหนึ่งว่าผู้ชายไม่เข้าใจเรื่องตลกนั้นคุกคามภาวะความเป็นชายหรือความเชื่อมั่นในความเป็นชายของเขา

เมื่อ “คุณชายหอม” ออกอาการอิจฉา “วินัส” ที่สามารถดึงความสนใจจากฝูงชนได้โดยไม่ต้องใช้ความสามารถหรือทักษะพิเศษอะไร เธอพยายามปลอบเขาด้วยการพูดติดตลกว่าเขาสามารถจะมีชื่อเสียงได้เช่นเดียวกันจากการเป็นผู้ค้นพบและครอบครองพื้นที่อนารยะแห่งใหม่ (เรือนร่างแห่ง “วินัส”) เหมือนกับชื่อเสียงที่โคลัมบัสได้รับการค้นพบ “โลกใหม่” แต่ “คุณชายหอม” กลับรู้สึกว่าเขากำลังล้อเลียนเขาอยู่ ดังนี้

The Baron Docteur

Crowds of people screamed yr name!

“Venus Hottentot!!”

You were a sensation! I wouldn’t mind a bit
of that.

Known. Like you!

Only, of course, in my specific circle.

The Venus

You could be whatshisname: Columbus.

The Baron Docteur

That’s been done.

The Venus

Columbus II?

The Baron Docteur

Don't laugh at me.

(Parks, 2017, pp. 104-105)

9. พบการใช้การสื่ออารมณ์ของตัวละครหญิง “ว่าที่เจ้าสาว” ด้วยการใช้ประโยคอุทาน (และอนุমানได้ว่าน่าจะต้องพูดด้วยทำนองเสียงสูง เนื่องจากเป็นประโยคเน้นอารมณ์ ประหลาดใจและแสดงความพอใจเมื่อเห็นกล้วย (ซึ่งเป็นผลไม้ต่างแดน หายาก ในบริบทของเธอ) ว่า “โอ ของดี” (Oh, what a treasure) ดังนี้

The Bride-to-Be

Look! Oh, what a treasure:

Bah-nah-nah.

(Parks, 2017, p. 25)

นอกจากนี้ ยังพบการสื่ออารมณ์ของตัวละครเอกหญิง “วินัส” ด้วยการเปล่งเสียงที่ไม่ได้มีความหมายอะไร และสื่อความรู้สึกด้วยเครื่องหมายอัศเจรีย์ เช่น Uhhhh! (Parks, 2017, pp. 4, 6, 8) การใช้คำถามสั้นๆ ซ้ำๆ เพื่อย้ำความรู้สึก เช่น “Love me?” (Parks, 2017, p. 102, 103, 106, 107) และการใช้คำคุณศัพท์ “หื่น” (lascivious) บรรยายเพื่อนร่วมงานของ “คุณชายหมอ” ซึ่งแม้จะเป็นคำบรรยายที่มีความเป็นไปได้สูงว่าจะตรงกับพฤติกรรมของผู้ชายเหล่านั้น แต่ “คุณชายหมอ” กลับมองว่า “วินัส” ใช้คำบรรยายเกินจริงเพื่อเรียกร้องความสนใจ ดังนี้

The Venus

They touch me sometimes.

When yr not looking.

The Baron Docteur

How could they not?

Touching you is – well, it's their job.

The Venus

Theyre lascivious.

The Baron Docteur

Jesus.

Don't be hyperbolic.

(Parks, 2017, p. 137)

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การใช้ภาษาผู้หญิงในบทละครเรื่อง *วินด์* โดยใช้กรอบการศึกษาภาษาผู้หญิงของเลคอฟ 9 ลักษณะนั้น พบการใช้ภาษาผู้หญิงโดยตัวละครเอก “วินด์” ทั้งสิ้น 7 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำศัพท์เฉพาะเจาะจงระบุชี้ชัด การใช้ทำนองเสียงสูง การใช้คำและโครงสร้างภาษาเพื่อออกตัวด้วยจุดประสงค์ต่างๆ การใช้ภาษาถูกต้องตามแบบฉบับไวยากรณ์ การใช้ภาษาสุภาพให้เกียรติ การเล่ามุขแป้ก และการใช้ภาษาสื่ออารมณ์แบบที่ผู้ชายมองว่าเป็นการแสดงออกเกินจริง ลักษณะการใช้ภาษาผู้หญิง 2 ลักษณะที่ไม่พบในตัวละคร “วินด์” คือ การใช้คำคุณศัพท์ที่ไม่ได้มีความหมายพิเศษอะไรเพื่อขยายข้อความต่างๆ และการเน้นความหมายและอารมณ์ด้วยการใช้กริยาวิเศษณ์ “เหลือเกิน” (so) โดยลักษณะแบบหลังนี้พบในตัวละคร “ชายหนุ่ม” เช่นเดียวกับลักษณะอื่นๆ บางลักษณะที่พบทั้งในตัวละครหญิงและตัวละครชาย เช่น การแสดงอารมณ์ด้วยคำสบถ หยาบคาย และการแสดงสภาพจำนน เป็นเบี้ยล่าง ผ่านการขำคำของคู่สนทนาที่มีอำนาจเหนือกว่า และการถูกจำกัดเสรีภาพทางการใช้ภาษาให้เหลือเพียงภาษาเยี่ยงทาส ที่ตอบรับคำเจ้านายได้เพียง “ใช่” และ “ไม่ใช่”

จึงสรุปได้ว่า ภาษาผู้หญิงที่สะท้อนผ่านการใช้ภาษาของตัวละครเอกหญิง (เป็นหลัก) และตัวละครหญิงและชายอื่นๆ ในบทละครเรื่อง *วินด์* มีความสอดคล้องกับข้อสังเกตของเลคอฟเป็นส่วนใหญ่ และสนับสนุนประเด็นหลักทั้งสามประเด็นที่เลคอฟนำเสนอเกี่ยวกับภาษาผู้หญิง คือ 1. ภาษาที่ผู้หญิงใช้ไม่สามารถทำให้ผู้หญิงถ่ายทอดสิ่งที่ตนต้องการสื่อสารได้อย่างหนักแน่น เช่น การตอบรับทุกคำพูดและคำกล่าวหาด้วยคำว่า “ค่ะ” 2. ภาษาที่ผู้หญิงใช้เป็นการกระตุ้นให้ผู้หญิงพูดเกี่ยวกับหัวข้อเล็กๆ น้อยๆ ไม่มีความสำคัญ เช่น การจดจำชื่อ

ของช็อกโกแลตประเภทต่างๆ และ 3. ภาษาที่ผู้หญิงใช้ทำให้ผู้หญิงใช้ภาษาที่แสดงถึงความไม่มั่นใจในตนเอง เช่น การใช้คำออกตัว “well” และการซ้ำคำพูดที่ฟังได้ยินมา

นอกจากนี้ ยังสามารถอนุมานเพิ่มเติมได้ว่า การใช้ภาษาในบทละครกึ่งพูดกึ่งร้องเชิงทดลองเรื่องนี้ แม้จะมีลักษณะการนำเสนอเป็นภาษาละครอย่างเด่นชัด แต่ก็สามารถ “สะท้อนสังคม” ได้เช่นเดียวกับภาษาที่ใช้จริงในสังคม ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ภาษาและการผลิตซ้ำภาษาที่สะท้อนและต่อยอดความไม่เสมอภาคทางอำนาจของบุคคลต่างเพศ และ/หรือต่างสถานะในสังคม รวมถึงกลุ่มบุคคลที่ถูกมองว่าเป็น “คนประหลาด” นอกกระแสหลักตามที่เลคอฟได้จุดประเด็นเอาไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา และสอดคล้องกับผลการศึกษาภาคสนามของนักวิชาการภาษาศาสตร์จำนวนมาก ทั้งที่ได้ผลที่สอดคล้องและย้อนแย้งกับข้อสังเกตของเลคอฟ เช่น การแบ่งหน้าที่พื้นฐานทางวจนะปฏิบัติศาสตร์ของการลงเสียงหนักเบา คำถามท้ายประโยค และกริยาวิเศษณ์เป็น 2 ประเภท คือ เพื่อลดระดับอารมณ์ และเพื่อเพิ่มระดับอารมณ์ ของ โฮล์มส์ (Holmes, 1995) ตามข้อสังเกตของเลคอฟ และการขยายผลข้อสังเกตการใช้ภาษาผู้หญิงของเลคอฟให้ครอบคลุมกลุ่มสมาชิกสังคมที่อยู่ชายขอบและไม่จำเป็นต้องเป็นเพศหญิงเสมอไป (Hall, 2003) ตลอดจนกลุ่มคนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันในรัฐทางใต้ของสหรัฐอเมริกาที่ใช้ภาษาที่มีลักษณะฟังพาและยอมจำนนเช่นเดียวกับลักษณะการใช้ภาษาผู้หญิงตามข้อสังเกตของเลคอฟ (Morgan, 2002) และในทางกลับกัน การใช้ภาษาของผู้หญิงนั้นไม่ได้ถูกต้อง สุภาพ เสมอไป โดยผู้หญิง “ร้าย” ใช้ภาษาที่ผิดโครงสร้างและไวยากรณ์มากกว่าผู้ชายในกลุ่มเดียวกัน (Eckert, 1990) การวิเคราะห์การนำเสนอภาษาผู้หญิงในการศึกษาคำนี้จึงเป็นอีกหลักฐานหนึ่งที่ใช้วินิจฉัยความไม่เท่าเทียมในสังคมและสะท้อนข้อสันนิษฐานของสังคมเกี่ยวกับเพศสภาพผ่านการวิเคราะห์การใช้ภาษาในสื่อวรรณกรรม และอาจกรุยทางให้เกิดการศึกษาภาษาผู้หญิงและภาษาของคนนอกกระแสหลักในงานวรรณกรรมเรื่องอื่นๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Bucholtz, M. (Ed.). (2004). *Language and woman's place: Text and commentaries*. New York: Oxford University Press.
- Cameron, D., McAlinden, F., & O'Leary, K. (1988). Lakoff in context: The social and linguistic functions of tag questions. In J. Coates & D. Cameron (Eds.), *Women in their speech communities* (pp. 74-93). London: Longman.
- Eckert, P. (1990). The whole woman: Sex and gender differences in variation. *Language Variation and Change*, 1, 245-267.
- Gaudio, R. P. (2004). The way we wish we were: Sexuality and class in Language and Woman's Place. In M. Bucholtz (Ed.), *Language and woman's place: Text and commentaries* (pp. 283-288). New York: Oxford University Press.
- Hall, K. (2003). Exceptional speakers: Contested and problematized gender identities. In M. Meyerhoff & J. Holmes (Eds.), *Handbook of language and gender* (pp. 353-380). Malden, MA: Blackwell.
- Herring, S. C. (2003). Gender and power in online communication. In M. Meyerhoff & J. Holmes (Eds.), *Handbook of language and gender* (pp. 202-228). Oxford: Blackwell.
- Holmes, J. (1982). The functions of tag questions. *English Language Research Journal*, 3, 40-65.
- Holmes, J. (1995). *Women, men and politeness*. London: Longman.
- Kiesling, S. F. (2001). Stances of whiteness and hegemony in fraternity men's discourse. *Journal of Linguistic Anthropology*, 11, 101-115.
- Lakoff, R. (1973). Language and woman's place. *Language in Society*, 2(1), 45-80.
- Lakoff, R. (1975). *Language and woman's place*. New York: Harper & Row.

- Lakoff, R. T. & Scherr, R. L. (1984). *Face value: The politics of beauty*. Boston: Routledge & Kegan Paul.
- Leap, W. L. (2004). Language and woman's place: Blueprinting studies of gay men's English. In M. Bucholtz (Ed.), *Language and woman's place: Text and commentaries* (pp. 277-282). New York: Oxford University Press.
- Livia, A. (2001). *Pronoun envy: Literary uses of linguistic gender*. New York: Oxford University Press.
- McConnell-Ginet, S. (1978). Intonation in a man's world. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 3, 541-559.
- McElhinny, B. (1993). *We all wear the blue: Language, gender, and police work* (Doctoral dissertation, Standford University).
- Meyerhoff & J. Holmes (Eds.), *Handbook of language and gender* (pp. 353-380). Malden, MA: Blackwell.
- Morgan, M. H. (2002). *Language, discourse, and power in African American culture*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Parks, S. L. (2017). *Venus*. New York: Theatre Communications Group.
- Queen, R. (2004). I am a woman, hear me roar: The importance of linguistic stereotype for lesbian identity performances. In M. Bucholtz (Ed.), *Language and woman's place: Text and commentaries* (pp. 289-295). New York: Oxford University Press.
- Shaffer, C. (2008). Staging a new literary history: Suzan-Lori Parks's *Venus*, In the Blood, and *Fucking A*. *Comparative Drama*. 42(2), 181-203.
- Tannen, D. (1986). *That's not what I meant! How conversational style makes or breaks relationships*. New York: Ballantine.
- Vanhoutte, J. (2017). Suzan-Lori Parks's *Venus* and the Petrarchan tradition. *Texas Studies in Literature and Language*. 59(2), 234-267.

- Vlasopolos, A. (2000). Venus live! Sarah Bartmann, the Hottentot Venus, remembered. *Mosaic*. 33(4), 129-143.
- Young, J. (1997). The re-objectification and re-commodification of Saartjie Baartman in Suzan-Lori Parks's 'Venus'. *African American Review*. 31(4), 699-708.